

*อาจารย์สุจิตรา จำนงอุดม **อาจารย์ธนอร อัสวงศ์ ***อาจารย์วรพร ได้สกุลชู*

บทวิจารณ์หนังสือเรื่อง "ชีวิตยังมีทิศตะวันออก"

"กำลังใจ" ถือเป็นสิ่งสำคัญเคียงข้างกับ "กำลังกาย" ที่จะเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์สามารถ ดำรงชีวิตและฟันฝ่าอุปสรรคที่ผ่านเข้ามาได้ แต่สังคมในยุคปัจจุบันเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญกับการเสริมกำลังใจ มากกว่ากำลังใจ เมื่อมีความทุกข์ ปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ ผ่านเข้ามาในชีวิตมักจะพากายหนีความทุกข์ไปหาความสุขปลอมๆ สักกระยะหนึ่ง เพื่อหวังว่าจะผ่านพ้นปัญหานั้นได้ แต่ใจที่เป็นทุกข์กลับไม่รู้ว่าจะแก้ไขอย่างไร และหากปล่อยให้ทุกข์เกิดขึ้นที่ใจบ่อยครั้ง โดยไม่ยอมให้ความสำคัญกับการเสริมกำลังใจ ก็อาจส่งผลร้ายต่อชีวิต ความเข้มแข็งที่เคยมีก็กลับอ่อนแอ ล้มหวัง ชีวิตก็จะจมลึกอยู่ในวังแห่งความทุกข์อย่างหาทางออกไม่ได้

"คนทุกคนต่างมีปัญหาชีวิตไม่เหมือนกัน แต่ก็ต้องการคำตอบและทางออกที่ดีเหมือนกัน

ทุกคน ถ้าเรารู้จักตัวเอง เข้าใจตัวเอง และรู้จักวิธีจัดระเบียบความคิดของตัวเอง เราทุกคนก็จะมองเห็นทุกทิศทางของชีวิตได้ชัดเจนมากขึ้น และเราก็สามารถมีความสุขได้ โดยที่ไม่ต้องทนทรมานอยู่กับความทุกข์ที่ปิดทางเราไว้" เป็นวรรคหนึ่งบนปกหลังของหนังสือเรื่อง "ชีวิตยังมีทิศตะวันออก" ของสำนักพิมพ์ไยใหม่ เขียนโดย ภูวนารถ หาญจริง นักเขียนรุ่นใหม่จากคณะนิเทศศาสตร์เจ้าของผลงานหนังสือแนวให้กำลังใจผู้อ่านและเป็นบรรณานิการนิตยสาร เมื่อได้เห็นหนังสือเล่มนี้ครั้งแรก รู้สึกสะดุดตา กับรูปเล่มที่ตัวเล่มหุ้มด้วยกล่องกระดาษ ตัวหนังสืออ่านง่าย มีภาพสีน้ำและภาพถ่ายเส้นสวยงามประกอบเนื้อหา ดุสบายตา และรู้สึกสะดุดใจกับวิธีการคิด และชื่อเรื่องที่สื่อความถึงผู้อ่านได้อย่างชัดเจน

"ชีวิตยังมีทิศตะวันออก" เป็นหนังสือที่ให้ข้อคิด ชี้แนะแนวทางและสร้างกำลังใจในการดำเนินชีวิตแก่ผู้อ่าน เนื้อหาในหนังสือ

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป

*** อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาทั่วไป

ชี้ให้เห็นวิธีการคิดและมุมมองใหม่ๆ ที่จะช่วยให้ผู้อ่าน
รู้จักและเข้าใจธรรมชาติของชีวิตมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังแนะ
แนวทางในการสร้างความสุขที่คงทนถาวรให้กับชีวิต
รู้เท่าทันความทุกข์ และสามารถจัดความทุกข์ให้หมด
ไปได้ โดยเน้นเรื่องราวที่มีความหลากหลาย ทั้งในเรื่อง
หน้าที่การงาน ความรัก และการดำเนินชีวิต ผู้เขียน
หวังว่าเรื่องราวที่ถ่ายทอดผ่านตัวหนังสือจะช่วยสร้าง
แนวคิดเพื่อเป็นทางออก (ทิศตะวันออก) ให้กับชีวิต
ในยามที่เกิดปัญหาได้

อ่านหนังสือเล่มนี้แล้วรู้สึกเพลินไปกับวิธีการ
ดำเนินเรื่อง ถึงแม้เนื้อหาที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอด
มาถึงผู้อ่านจะเป็นเรื่องหนัก แต่ด้วยกลวิธีการบรรยาย
ที่ใช้ภาษาสนทนาเหมือนผู้เขียนกำลังพูดคุยถ่ายทอด
เรื่องราวโดยการเล่าเรื่องให้ผู้อ่านฟัง ใช้วรรคสั้นๆ ภาษา
ที่เข้าใจง่าย กระชับรัดกุม แต่กินความมาก ทำให้เกิด
เสน่ห์ในความคมคายของแนวคิดที่ต้องการนำเสนอ เช่น

"เมื่อชีวิตนิ่งขึ้น เบาสบายมากขึ้น...ความสุข
จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว"

"การเดินทางของชีวิตเป็นเรื่องยาก หากคิดตาย
เอาดาบหน้า"

"จงคิดถึงรายได้ให้น้อยที่สุด และคิดถึงคุณภาพ
ของงานให้มากที่สุด"

แต่ละเรื่องจะเป็นตอนๆ ขนาดสั้นโดยผู้เขียน
จะใช้วิธีการบรรยายสอดแทรกนิทาน สุภาษิต และคำคม
ของผู้มีชื่อเสียงในวงการต่างๆ ทั้งของไทยและต่าง
ประเทศมาช่วยสนับสนุนให้เนื้อหามีน้ำหนักและน่า
เชื่อถือมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างคำคมของผู้มีชื่อเสียงเช่น

"ยี่ดมนอะไรที่ไหนเป็นทุกข์ที่นั่นเมื่อนั้น"

พุทธทาส

"Thinking, the talking of the soul with itself."

Plato

นอกจากนี้ยังมีการใช้ภาพประกอบและใช้การ์ตูน
ช่วยในการเล่าเรื่อง ซึ่งทำให้ไม่น่าเบื่อ และช่วยดึงดูด
ความสนใจจากผู้อ่านได้ดี และสื่อความได้เด่นชัด
มากยิ่งขึ้น

จุดเด่นอีกประการหนึ่งของหนังสือเล่มนี้คือ
ผู้เขียนมีการใช้สัญลักษณ์และการเปรียบเทียบเพื่อเสนอ
แนวคิดค่อนข้างมาก ทำให้ผู้อ่านต้องตีความสิ่งที่ผู้เขียน
ไม่ได้กล่าวโดยตรง และถือเป็นเสน่ห์ของการเขียน
หนังสือแนวนี้ เพราะผู้อ่านจะมีส่วนร่วมในการคิดตาม
และสนุกกับการตีความ อีกทั้งมีความเห็นที่คล้อยตาม
ผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านได้รับแนวคิดที่ตรงตามวัตถุประสงค์
ของผู้เขียน เช่น

"ชื่อเสียงเหมือนไอน้ำ ความดังคืออุบัติเหตุ และ
เงินมีปีก"

"คำชมก็เหมือนขนมหวาน อร่อย.....แต่ไม่ค่อย
อิ่มท้อง"

"เราต้องมองฟ้าให้เป็นฟ้า มองนกให้เป็นนก"

นอกจากนี้ยังมีการเปรียบเทียบให้ผู้อ่านเป็น
เหมือนโคไฟ แก้วน้ำ และแก้วอิ ซึ่งเสนอแนวคิดในเรื่อง
ของภาระหน้าที่ของแต่ละคนที่แตกต่างกัน และต่าง
ก็มีความสำคัญตามบทบาทของตนเอง

อย่างไรก็ตาม เนื้อหาหลายตอนในหนังสือเล่มนี้
มีการอ้างถึงแนวคิดและคำคมของผู้มีชื่อเสียงหลายคน
ทำให้บางครั้งผู้อ่านไม่ได้รับอิทธิพลในส่วนของ
ประสบการณ์จากตัวผู้เขียนเอง ด้วยผู้เขียนอาจมี
ประสบการณ์ชีวิตที่ยังน้อย ทำให้ผู้เขียนนำเรื่องราว
ที่ได้จากการอ่านและการฟัง มารวบรวมไว้ค่อนข้างมาก
ทั้งนี้ หากผู้เขียนได้นำประสบการณ์ของตนเองมาเล่า
สู่กันฟัง อาจทำให้หนังสือเล่มนี้มีชีวิตชีวาและสามารถ
เข้าถึงผู้อ่านได้มากกว่านี้ นอกจากนี้ เนื้อหาหลายตอน
ในหนังสือเล่มนี้ยังเป็นเนื้อหาที่น่าเสนอแนวคิดเดียวกัน
เพียงแต่วิธีการเล่าหรืออธิบายที่แตกต่างกัน จึงนำเสนอ
แยกไว้เป็นคนละตอน ซึ่งอาจนำมารวมกันไว้เป็นเรื่อง

เดียวกันได้ เพื่อการจัดหมวดหมู่ความคิดที่ชัดเจน
มากกว่านี้

หากใครรู้สึกเครียดกับชีวิตจิตใจอ่อนแอ ท้อแท้
ไม่รู้ว่าจะหันหน้าไปพึ่งใคร อยากรู้จักธรรมชาติของชีวิต
และจิตใจของตนมากขึ้น ลองอ่านข้อความในหนังสือ
เล่มนี้ จะรู้สึกฮึดสู้กับอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ที่ผ่าน

เข้ามาในชีวิต จะได้เห็นและเข้าใจมุมมองใหม่ๆ ที่อาจ
ไม่เคยมองเห็นมาก่อน หนังสือเล่มนี้จะเป็นยาเสริม
กำลังใจ ที่จะช่วยรักษาอาการป่วยที่เกิดขึ้นกับจิตใจ
และอาจเป็นประตูให้เปิดผ่านไปสู่ทางออกของชีวิต
เพื่อการดำรงชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ได้อย่างมีความสุขต่อไป

เอกสารอ้างอิง

TARO. (2548). *ชีวิตยังมีทิศตะวันออก*. กรุงเทพฯ : ไยไหม.

